

Europaforum Norra Sveriges Arbetsordning

Antaget av rapportörmötet i Umeå
2023-05-03

Lagrum och styrande förutsättningar

Bakom överenskommelsen att prioritera och samarbeta i Europaforum Norra Sverige (EFNS) står de regionala politiska organisationerna som arbetar med regionala utvecklingsfrågor, det vill säga regionerna i Norrbotten, Västernorrland, Västerbotten och Jämtland Härjedalen samt kommunförbunden i Norrbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen.

EFNS rapportörerna har mandat att samordna, bevaka och påverka EU-politik i de avseenden som berör norra Sverige. Mandatet bottnar i den överenskommelse som uppdragsgivarna har om att samarbeta och prioritera nätverket, i respektive regions styrdokument och i det politiska mandat rapportören har i sin organisation.

Grundläggande förutsättning för samarbetet är att nätverket behandlar politikområdenas europeiska dimension och att forumets beslut och prioriteringar antas i konsensus. Regionerna bidrar till nätverket med samma engagemang och resurser.

Norra Sveriges EU-politik är kunskap om norra EU

EFNS är ett långsiktigt och strategiskt arbete i frågor som berör de fyra nordligaste länen med tydlig koppling till politik och lagstiftning på EU-nivå. Genom EFNS vill uppdragsgivarna i ett tidigt skede kunna föra fram synpunkter och kunskap i beslutsprocesser och vara en aktiv del i säkerställandet av ett flernivåstyre.

Målen med det gemensamma påverkansarbetet

- **Stödja europeisk sammanhållning**
Europaforum Norra Sverige vill påvisa sammanhållningspolitikens betydelse för utvecklingen i norra Sverige och hur det skapar europeiska mervärden. Arbetet med EU:s fonder har i stor utsträckning varit helt avgörande för regional tillväxt och ökad sysselsättning. Det är EFNS uppfattning att regionala skillnader och utmaningar ökar i Europa samtidigt som vi är mer beroende av varandra för att skapa utveckling.
- **Utveckla och bidra till ett flernivåstyre**
Den regionala nivåns betydelse har ökat över tid, regionerna präglas av allt större självständighet i och med ökat ansvar. I samarbetet EFNS förenas viljan att länka samman regioner och kommuner i norra Sverige med ambitionen att påverka EU:s beslutsfattande. Norra Sverige påverkas av beslut som fattas på EU-nivå därför är en aktiv bevakning av politikutvecklingen på EU-nivå viktig. Vi måste i tidigt skede föra fram våra synpunkter och vår kunskap i beslutsprocesser och EFNS tar därför en aktiv roll i flernivåstyret.
- **Säkerställa att norra Sveriges intressen tillvaratas när EU utformar politik**
För norra Sverige är det särskilt angeläget att beslut fattas som beaktar och tillgodoser de särskilda förutsättningar och möjligheter som präglar dess geografi. Det finns angivet i Sveriges anslutningsfördrag och artikel 174 i Lissabonfördraget, att särskild hänsyn ska tas till "regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet".
- **Öka kunskap och medvetenhet om EU-politik i politiska organ i norra Sverige**
EU styr norra Sveriges möjligheter till utveckling genom lagstiftningar och kapital. Uppåt 60 procent av besluten i fullmäktige i regioner och kommuner har en koppling till EU. EFNS

positioner öppnar inte bara upp till inspel på EU och nationell nivå utan också diskussioner om EU politik i de politiska organen i norra Sverige

- **Föra EU-politiken närmare medborgarna i norra Sverige**
EFNS positioner är norra Sveriges svar på olika EU beslut. Genom pressmeddelanden och nyheter förmedlar EFNS till medborgarna deras politiska företrädares syn på EU politiken.

Norra Sveriges EU-politik struktureras i påverkansområden

I syfte att uppnå målen med Europaforum norra Sverige har rapportörerna valt att strukturera arbetet inom tre påverkansområden. De tre områdena är:

- Sammanhållning
- Forskning, innovation och näringsliv
- Infrastruktur och samhällsbyggnad

Det blir allt vanligare att en och samma position spänner över flera av EFNS:s prioriterade påverkansområden. När så är fallet samarbetar grupperna kring framtagandet av position.

Norra Sveriges EU-politik drivs av Rapportörer

Rapportörer

EFNS tre påverkansområden drivs av en rapportör från vardera region. Varje påverkansområde har en sammankallande rapportör. Fördelningsprincipen är en sammankallande rapportör per region förutom regionen som innehar ordförandeskapet. Antalet rapportörer i Europaforum är tre per region med ett tillfälligt undantag för Jämtland Härjedalen som är förnyat för mandatperioden 2023-2026.

Arbetet i nätverket bygger på gemensamma ståndpunkter – positionspapper. Positionerna tas alltid i konsensus, över parti- och länsgränser. Rapportörerna är ansvariga för innehållet i positionerna och dess förankring på hemmaplan.

Rapportörerna ska företräda sakkunskap i forumets prioriterade områden, vara föredragande och företräda EFNS externt. I samband med rapportörsmöten återger rapportörerna aktiviteter och arbete som skett sedan föregående möte. Den samordnande rapportören har en viktig roll i att säkerställa samarbetet mellan de olika rapportörsgrupperna.

Rapportörerna har även ett uppdrag att intressebevaka sina respektive påverkansområden och lyfta fram eventuella frågeställningar till tjänstepersonerna.

Ordförande och vice ordförande

Rapportörerna utser inom sig en ordförande och en vice ordförande för en mandatperiod.

Europaforums sekretariat

Rapportörerna utser vilken regional utvecklingsdirektör som ansvarar för sekretariatet. Detta bör ske så snart de nya rapportörerna, ordförande och vice ordförande valts. Vägledande bör vara att ordförande och sekretariat tillhör olika regioner. Sekretariatet har till uppgift att säkerställa att arbets sätt som beskrivs i arbetsprogrammet efterföljs.

Norra Sveriges EU-politik beslutas i konsensus

Rapportörsmöten

Samtliga rapportörer träffas regelbundet vid så kallade rapportörsmöten. Vid rapportörsmötena diskuteras innehåll, påverkansmöjligheter och gemensamma åtgärder i aktuella EU frågor. Rapportörsmötena godkänner positionspapper och avgör frågor som inte når konsensus på de utökade och årliga forumen.

Europaforums årliga forum och utökade rapportörsmöten

Syftet med utökade rapportörsmöten och årliga forum är bjuda in beslutsfattare och högre tjänstepersoner från EU och nationell nivå till dialog med regionala och lokala politiker från norra Sverige. Genom att utöka med fler politiska företrädare från norra Sverige som ska enas i positioner kontrolleras samstämmigheten av EFNS politik samtidigt som det bidrar till att öka kunskap och medvetenhet om EU-politik i politiska organ i norra Sverige.

Värdskapet för de årliga forumen roterar mellan regionerna: Jämtland Härjedalen, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland. Deltagandet vid det utökade rapportörsmötet är begränsat i antal och genomförs i Bryssel eller Stockholm.

Norra Sveriges EU-politik bekostas av lika engagemang och resurser

Tjänstemannastöd

EFNS har fyra tjänstemannagrupper - en per påverkansområde och en kommunikatörsgrupp. Varje region tillhandahåller minst en tjänsteperson per grupp. I de fall tjänstemannagrupperna saknar sakkunskap kan de tillfälligt förstärkas med ytterligare tjänstepersoner. Anställda vid regionkontoret i Bryssel, North Sweden European Office, ingår i lämpliga arbetsgrupper. Tjänstepersonerna ska säkerställa att rapportörerna får den sakkunskap som krävs.

Samordnade tjänstepersoner

Sekretariatet har uppdraget att ta fram förslag på samordnade tjänstepersoner för arbetsgrupperna inför ny mandatperiod.

Varje påverkansområde har en samordnade tjänsteperson. Fördelningsprincipen är en samordnade tjänsteperson per region utöver regionen som innehar sekretariatet.

De samordnade tjänstepersonerna har till uppgift att sammankalla till möten med tjänstepersonerna och rapportörerna inom påverkansområdet.

Samordnade beredningsgrupp

För att förstärka samarbetet mellan påverkansområdena utgör de samordnade tjänstepersonerna en beredningsgrupp tillsammans med sekretariatet och direktören för North Sweden European office. Gruppens arbete syftar till att bevaka och utveckla tempo och kvalitet i EFNS:s arbete.

Kostnader

EFNS har ingen gemensam budget. Kostnader som betalas av respektive organisation är: deltagaravgifter, arbetstid, traktamenten, resor och boende.

Gemensamma kostnader ska förankras hos sekretariatet innan kostnaden tas och i möjligaste mån faktureras direkt till sekretariatet. Gemensamma kostnader är huvudsakligen möteslokaler, mat och översättning av positionspapper. Det totala beloppet gemensamma kostnader delas vid årets slut på fyra och faktureras respektive region. Önskar en region att dela sina kostnader ytterligare mellan region och kommunförbund meddelas detta sekretariatet i god tid. Tillkommer gemensamma kostnader efter den årliga faktureringen gjorts faktureras detta nästkommande år.

Norra Sveriges EU-politik förstärks genom samverkan

North Sweden European Office

North Sweden European Office, NSEO, är Norrbottens, Västerbottens, Jämtland Härjedalens och Västernorrlands gemensamma EU-kontor i Bryssel. NSEO omfattar därmed samma geografi som Europaforum Norra Sverige och är också i hög grad EFNS direktlänk till EU-arenan, inklusive samverkan inom Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, mellan Brysselkontoren för norra Sverige, östra och norra Finland samt Nordnorge. NSEO har ett brett regionalt ägande i form av politiken, näringslivsorganisationerna och universiteten i norra Sverige, som genom en styrelse och ett ägarråd fastställer mål och inriktning för kontorets arbete. Inom ramen för fastlagd inriktning och att företräda ett brett regionalt ägarskap är NSEO också en resurs för EFNS. NSEO utser företrädare att ingå i EFNS tjänstemannagrupper inom påverkansområdena för att bistå politiken och direktören för NSEO ingår i gruppen för samordnande tjänstemän. NSEO kan ta såväl initiativ till som ta på sig att för EFNS hålla i direkt Brysselrelaterade aktiviteter och ta fram underlag och förmedla EFNS ståndpunkter samt på olika sätt bidra till att koppla EFNS till relevanta EU-processer och aktörer. Den bredare samverkan för EU-relaterade frågor inom NSEO erbjuder även en kanal för EFNS att dra nytta av för en bredare regional samverkan när så bedöms relevant.

Northern Sparsely Populated Areas (NSPA)

NSPA är ett politiskt samarbete för gemensamt inflytande i EU mellan regionerna i östra och norra Finland, norra Norge och norra Sverige. Arbetet i NSPA sker via samordning av Brysselkontoren för respektive regioner i det EU-relaterade arbetet med en politisk styrkommitté bestående av fyra ledamöter från Sverige, fyra från Finland och två från Norge. Norra Sveriges deltagande i NSPA sker på uppdrag av EFNS och ledamöterna utses av respektive region, en per region, inom rapportörsgruppen för EFNS. Arbetet i NSPA förankras och återkopplas till rapportörerna och sekretariatet. EFNS tjänstepersongrupp är ett stöd till rapportörerna i nätverket och respektive region utser en regional NSPA tjänstepersonkontakt kopplad till den regionala representationen i styrgruppen för NSPA.

Andra aktörer i norra Sverige

Redan idag verkar EFNS i olika konstellationer för strategisk samverkan. För att stärka det mellanregionala samarbetet ytterligare, bredda informationsutbytet samt optimera resurserna krävs ett mer proaktivt nätverkande och närvaro i en mångfald av sammanhang. Detta stärker inte bara kompetensen inom organisationerna men också de fyra regionernas uppdrag och intressen i den invecklade EU-kontexten.

Andra europeiska politiska nätverk

Generellt går det att säga att ju närmare geografiskt en position tas desto vassare och ju fler som ställer sig bakom en position desto större chans är det att få gehör. EFNS synpunkter väger tyngre i EU sammanhang om fler regioner ställer sig bakom dem. Regionerna i EFNS använder sig av Europaforums arbete i sina andra europeiska politiska nätverk och får så en större chans att lyckas med påverkansarbetet.